

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek JUDr. Dariny Ličkovej a JUDr. Júlie Horskej v právnej veci žalobcu: **J. družstvo H.**, J.X., H., proti žalovanému: **H. družstvo H.**, N.S.X., H. ,zast. JUDr. B. K., advokátom so sídlom M.R.Š.X., V.T., o zaplatenie 994 845,- Sk s prísl., na odvolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 22. januára 2007, č.k.: 10 Cb 2611/1996-329, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 22. januára 2007, č.k.: 10 Cb 2611/96-329 v napadnutej časti **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **je povinný** zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania vo výške 15 207,- Sk.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 22. januára 2007, č.k.: 10 Cb 2611/1996-329 zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi 994 845,- Sk s 15% úrokom z omeškania od 1. septembra 1992 do zaplatenia a nahradiť trovy konania 317 729,- Sk.

V prevyšujúcej časti súd konanie zastavil a zaviazal žalovaného zaplatiť na účet Štátnej pokladnice sumu 33 195,- Sk titulom znalečného.

Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvého stupňa vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal zaplata peňažnej sumy vo výške 994 845,- Sk s 15%-tným úrokom z omeškania od 20. júla 1992 do zaplata a trov konania.

Na základe transformačného projektu (ďalej len TP) a notárskej zápisnice došlo k zániku právneho predchodcu účastníkov konania – H. v.d., H. v súlade so zákonom o transformácii družstva. Vznikli nové právne subjekty – H. družstvo H. a J. družstvo H.. Vo výrobnom družstve H. H. bolo vykonané aj cenové, finančné rozdelenie spoločného majetku. Z TP a notárskej zápisnice je zrejmé, že finančný podiel žalobcu J. na spoločnom majetku H. v.d., H. je 40%, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 3 215 055,- Sk. Toto medzi účastníkmi konania nebolo sporné. Novovzniknuté subjekty mali obdržať z majetku bývalého H. v.d., H.: 4 822 582,- Sk H. družstvo H. a 3 215 055,- Sk J.družstvo H.. Majetok na rozdelenie k 31. marcu 1992 predstavoval celkovú sumu 8 037 637,- Sk. Po zániku družstva patrili členom aj členské vklady, ktoré neboli majetkom družstva – 20,- Sk na jedného člena. Nárok žalobcu celkovo predstavoval sumu 3 215 055,- Sk + 40 000,- Sk (3 255 055,- Sk).

Žalobca celkovo vo finančných prostriedkoch obdržal a započítal sumu 1 195 352,- Sk a spolu aj s plnením základných prostriedkov a DKP sumu 2 260 210,- Sk. Po zrušení spoločného účtu dochádzali finančné prostriedky iba na účet žalovaného a žalobca sa tak nemohol ujať svojho nároku. Rozdiel medzi nárokom 3 255 055,- Sk a uspokojením vo výške 2 260 210,- Sk predstavuje žalovanú sumu 994 845,- Sk.

Základom pre posúdenie opodstatnenosti nároku žalobcu na zaplata sumy 994 845,- Sk je to, či žalovaný nárok žalobcu uspokojil v plnom rozsahu, alebo nie.

Žalovaný nikdy v priebehu konania nespochybňovala a ani ničím nespochybnil podiel žalobcu na majetku rozdeleného družstva v rozsahu 40%, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 3 215 055,- Sk.

V priebehu konania bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný uspokojil žalobcu takto: základné prostriedky vo výške 1 018 728,- Sk, DKP vo výške 46 130,- Sk, finančné prostriedky vo výške 1 195 352,-, spolu 2 260 210,- Sk.

Rozdiel medzi nárokom vo výške 3 255 055,- Sk podľa TP a žalovaným poskytnutým

plnením je suma 994 845,- Sk.

Platnosť TP v tomto konaní prestal spochybňovať aj právny zástupca žalovaného. Tento nespochybnili ani predsedovia novovzniknutých družstiev Ing. A. a Ing. K.. Žalovaný je právnym nástupcom zaniknutého družstva H. v.d., H. (uznesenie NSSR vo veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn.: 10 Cb 2446/1996).

Sporným medzi účastníkmi konania zostala výška požadovaná žalobcom.

Súd prvého stupňa preto nariadil znalecké dokazovanie pričom zo znaleckého posudku znalca Ing. M. G. vyplýva, že nárok žalobcu nebol v plnom rozsahu vysporiadaný. K takémuto záveru dospela aj znalkyňa Ing. K. J. vo svojom znaleckom posudku.

Súd prvého stupňa vychádzal pri svojom rozhodnutí z obsahu a záverov znaleckých posudkov, podľa ktorých sa základné prostriedky mali správne oceniť v zostatkovej hodnote tak, ako to tvrdil predseda žalobcu, teda v zostatkových hodnotách. Prvostupňový súd mal za preukázané, že žalovaný uspokojil žalobcu vo výške 2 260 210,- Sk. Rozdiel medzi nárokom 3 255 055,- Sk podľa TP a poskytnutým plnením žalovaným je suma 994 845,- Sk.

Žalobca nárok na zaplatenie istiny vo výške 994 845,- Sk preukázal, žalovaný nepreukázal pravdivosť tvrdenia, že nárok žalobcu v plnom rozsahu vysporiadal, a že základné prostriedky sa mali ohodnotiť v nadobúdacích senách. Preto súd nároku na zaplatenie sumy 994 845,- Sk žalovaným vyhovel.

Žalovaný sa dostal do omeškania so zaplatením sumy 994 845,- Sk, a preto žalobcovi vzniklo právo na úrok z omeškania vo výške 15%, keďže v roku 1992 úroky v bankách sa pochybovali v rozsahu až do 17%.

Žalobca sa domáhal zaplatenia úrokov z omeškania od 20. júla 1992 do zaplatenia.

Dňa 7. decembra 2006 vzal žalobca žalobu v časti zaplatenia úrokov z omeškania za obdobie od 20. júla 1992 do 31. augusta 1992 späť, a preto súd prvého stupňa v tejto časti konanie podľa ust. § 96 ods. 1 OSP zastavil.

O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 OSP a priznal ich náhradu úspešnému účastníkovi t.j. žalobcovi. Vzhľadom na výsledok v spore, prvostupňový súd uložil žalovanému aj povinnosť zaplatiť znalečné.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, a to do časti, ktorou bol zaviazaný zaplatiť žalobcovi 994 845,- Sk s prísl. a trov, ako aj na zaplatenie znalečného štátu

v zákonom stanovenej lehote a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby po doplnení dokazovania zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu zamietne z týchto dôvodov:

Podiel vo výške 3 215 055,88,- Sk pozostáva z časovo a vecne nezrovnateľných údajov. Žalobca sa nesprávne domáha majetkového podielu k 31. marcu 1992 a nie k dátumu vzniku nástupníckych organizácii. Súd prvého stupňa opomenul skúmať, aká právna povinnosť vznikla medzi oboma družstvami, a by jedno z nich malo vydeľovať majetok druhého. Ďalej poukázal, že uvádzané sumy 16 362,- Sk, 13 014,- Sk a 3348,- Sk nedávajú súčet 1 017 728,- Sk. Odvolateľ rovnako namietal, že v predmetnej veci nie je daná aktívna legitímácia žalobcu na vymáhanie členského podielu, lebo išlo o súhrnný nárok člena družstva. Poukázal, že nástupnícke družstvá majú povinnosť sa podieľať aj na pasívach právneho predchodcu. Je názoru, že pri nároku na vecné rozdelenie majetku nemožno argumentovať úrokom z omeškania. Odvolateľ namietal aj výšku náhrady trov konania.

Žalobca sa písomne vyjadril k odvolaniu žalovaného a žiadal rozhodnutie súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdiť a zaviazať žalovaného na trovy odvolacieho konania. Odvolateľ neposkytol žiadne dôkazy k svojim tvrdeniam. Vypočutie znalca a doplnenie dokazovania pri ukončení dokazovania na súde prvého stupňa nevzniesol. Osobitne žalobca poukázal na to, že pre uspokojenie nároku odvolateľ použil namiesto zostatkovej hodnoty nadobúdaciú hodnotu základných prostriedkov, napriek tomu, že účtovné údaje boli v zostatkových hodnotách. Členské vklady sa netýkajú Ing. K. a jeho manželky, ale členov družstva Ing. I. a J. K.. Žalobca ďalej uviedol, že povinnosť podieľať sa na pasívach bola predmetom sporu sp. zn.: 10Cb 2446/1996 vo forme zúčtovaných nákladov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) prejednal odvolanie žalovaného podľa ust. § 212 ods. 1 OSP s nariadením pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1 OSP a dospel k názoru, že odvolaniu žalovaného nie je možné vyhovieť z týchto dôvodov:

Medzi účastníkmi konania nie je sporné, že na základe transformačného projektu z 31. mája 1992 a notárskej zápisnice z 25. augusta 1992 došlo k zániku právneho predchodcu účastníkov konania H. v.d., H. v zmysle zák. č. 42/1992 o transformácii družstva, pričom vznikli nové právne subjekty H. – družstvo H. a J. – družstvo H..

Sporným zostala výška finančného podielu žalobcu J. družstvo H.

na spoločnom majetku zaniknutého v.d. H. H.. Z transparenčného projektu a notárskej zápisnice vyplýva, že tento finančný podiel je 40%, čo predstavuje sumu 3 215 055,- Sk (č.l. 6 a č.l. 12). Odvolací súd si osvojil právne závery súdu prvého stupňa ako vecne a právne správne. Žalobca pri výpočte svojho 40% finančného podielu vychádzal z hodnoty majetku zaniknutého subjektu H. v.d., H. k 31. marcu 1992, pričom žalovaný uspokojil žalobcu vo výške 2 260 210,- Kčs (Sk). Na uspokojenie žalobcu zostala nevyplatená žalovaným suma 994 845,- Sk.

Podiel žalobcu – 40% na majetku zaniknutého subjektu H. v.d., H. predstavuje sumu 3 215 055,- Sk + členské vklady 40 000,- Sk, čo je spolu 3 255 055,- Sk.

Žalovaný nespochybnil finančný podiel žalobcu v dohodnutej percentuálnej výške 40%, spochybnil výšku základných prostriedkov v zostatkovej hodnote k 31. marcu 1992 vo výške 1 031 742,- Kčs (Sk), z ktorej žalobca vyčíslil svoj podiel na 40%. Má zato, že žalobca mal 40%-ný podiel vypočítať z nadobúdacej ceny základných prostriedkov.

Prvostupňový súd ustanovil znalca pre zistenie, či majetok H. v.d., H. po zániku bol rozdelený tak, že bol vysporiadaný podiel žalobcu vo finančnom vyjadrení 3 215 055,- Sk a ak nebol vysporiadaný, znalec mal určiť v akom rozsahu bol majetok vysporiadaný.

Zo znaleckého posudku Ing. M. G. a Ing. K. J. vyplýva, že nárok žalobcu nebol v plnom rozsahu vysporiadaný. Znalci v znaleckých posudkoch uviedli, že základné prostriedky mali byť správne ocenené v zostatkovej hodnote tak, ako to tvrdí žalobca.

Odvolací súd poukazuje na predmetné znalecké posudky preto námietku žalovaného, že základné prostriedky mali byť ohodnotené v nadobúdacích cenách považoval za nedôvodné a k tejto námietke preto neprihliadol.

Keďže v konaní bolo jednoznačne preukázané, že žalovaný ani nespochybnil, že žalobca bol uspokojený vo výške 1 018 728,- Sk (ZP), 46 130,- Sk (DKP) a 1 195 352,- Sk (finančné prostriedky), spolu žalovaný uspokojil z nároku žalobcu 3 255 055,- Sk sumu 2 260 210,- Sk, neuspokojená zostala suma 994 845,- Sk.

Žalovaný v konaní na súde prvého stupňa a ani v odvolacom konaní nepredložil žiadny relevantný dôkaz, ktorý by spochybnil tvrdenie žalobcu.

Žalovaný nespochybnil nárok žalobcu na 40 000,- Sk keďže ide o vymáhanie

členského podielu t.j. ide o súkromný nárok člena družstva.

Odvolačí súd konštatoval, že vrátenie členských vkladov sa viaže k Ing. J. a Ing. I. K. čo požaduje J. družstvo H. v súlade s transformačným projektom. Títo boli členmi zaniknutého subjektu H. v.d., H. a stali sa členmi subjektu J. družstvo H., teda v danej veci nejde o vyrovnací podiel ako sa mylne domnieva žalovaný.

Námietka žalovaného, že žalobca má povinnosť podieľať sa na pasívach vzniknutých v.d., H. H. do 31. marca 1992 je nedôvodné v predmetnom spore, keďže táto je predmetom v spore sp. zn.: 10 Cb 2446/96 vedenom na Krajskom súde v Košiciach.

Odvolačí súd sa stotožnil s názorom súdu prvého stupňa, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou sumy 994 845,- Sk, a preto nárok žalobcu na úrok z omeškania je preukázaný, pričom prvostupňový súd postupoval správne, keď výšku úroku z omeškania posudzoval podľa ust. § 369 ods. 1 Obch. zák. a § 509 Obch. zák. Žalobca si uplatnil 15% úrok z omeškania, pričom v roku 1992 sa úroky v bankách pohybovali v rozsahu do 17%.

Odvolaateľ namietal výšku trov konania priznaných žalobcovi súdom prvého stupňa.

Odvolačí súd preskúmal ich dôvodnosť – t.j. či išlo o účelne vynaložené trovy konania a konštatoval, že prvostupňový súd postupoval správne, keďže priznané trovy zodpovedajú vyššie uvedenej zásade.

Rovnako správne postupoval prvostupňový súd pri uložení povinnosti žalovanému zaplatiť 33 195,- Sk titulom znalečného s poukazom na ust. § 140 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP, keďže ide o trovy konania – t.j. trovy dôkazov vzhľadom na neúspech žalovaného v konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na vyššie uvedené rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny podľa ust. § 219 OSP potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolačí súd rozhodol podľa ust. § 224 ods. 1 OSP v spojení s ust. § 142 ods. 1 OSP, a to podľa úspechu účastníkov v konaní tak, že ich náhradu priznal úspešnému účastníkovi t.j. žalobcovi. Trovy odvolacieho konania pozostávajú za 1 úkon právnej pomoci – vyjadrenie sa k odvolaniu žalovaného podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z. – 14 650,- Sk + režijný paušál 164,- Sk a cestovné štatutárneho zástupcu žalobcu na pojednávanie 19. júna 2008 vlakom H. – Bratislava a späť vo výške 379,- Sk + 14,- Sk mestská doprava Bratislava (2 x 7,- Sk).

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 19. júna 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu